

ŠIAULIŲ DIDŽDVARIO GIMNAZIJA

SOCIALINIŲ KOMPETENCIJŲ UGDYMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nuolat kintanti aplinka, šiuolaikinės visuomenės raida, spartėjantis gyvenimo tempas kelia vis didesnius reikalavimus asmens socialiniam kompetentingumui. Europos Sąjungos strateginiuose švietimo srities dokumentuose akcentuojamas XXI amžiuje reikalingų bendrųjų gebėjimų, iš jų ir socialinių, reikšmingumas. Vis didesnis dėmesys skiriamas ne tik bendravimo, bendradarbiavimo įgūdžių formavimui, bet ir veikimo socialinėje aplinkoje gebėjimų, verslumo ugdymui.

2. Šiaulių Didždvario gimnazijos „Socialinių kompetencijų ugdymo tvarkos aprašas“ parengtas vadovaujantis Šiaulių miesto savivaldybės lyderystės modeliu „Socialinių kompetencijų ugdymo sistema Šiaulių miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose“.

II. SOCIALINIŲ KOMPETENCIJŲ UGDYMO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

3. Tikslas – formuoti ir stiprinti mokinių socialinius įgūdžius.

4. Pagrindiniai uždaviniai:

4.1. ugdyti mokinių bendravimo įgūdžius;

4.2. ugdyti mokinių kritinį ir kūrybinį mąstymą;

4.3. ugdyti mokinių bendradarbiavimo įgūdžius, toleranciją skirtingiems požiūriams, sugebėjimą dirbti komandoje ir priimti sprendimus;

4.4. ugdyti mokinių atsakomybę už save ir aplinką;

4.5. ugdyti pasididžiavimo jausmą pasiektu rezultatu;

4.6. efektyviai bendrauti ir bendradarbiauti įvairiose situacijose.

5. Pagrindiniai socialiniai įgūdžiai:

5.1. bendravimo įgūdžiai (mokėjimas paklausti, išklaudyti, išreikšti savo nuomonę, konstruktyviai spręsti konfliktą, užmegzti tarpusavio santykius ir kt.);

5.2. asmeniniai įgūdžiai (kritiškai mąstyti, įveikti stresą, planuoti laiką, sveikai gyventi, adekvačiai save vertinti, įsivertinti ir kt.);

5.3. bendradarbiavimo įgūdžiai (sugebėjimas prisiimti atsakomybę, pasidalinti atsakomybe su kitais, gebėjimas dirbti komandoje ir kt.);

5.4. veikimas socialinėje aplinkoje, kaip socialinės kompetencijos dalis, gali būti apibūdinamas, kaip gebėjimas pažinti aplinką ir joje veikti. Veikimo socialinėje aplinkoje gebėjimai ugdomi, kai:

5.4.1. skatinamos mokinių iniciatyvos, „vedančios“ už mokyklos ribų;

5.4.2. teikiama žinių apie visuomenėje vykstančius procesus, artimąją ir tolimąją socialinę aplinką;

5.4.3. mokiniai dalyvauja gimnazijos valdyme;

5.4.4. mokiniai dalyvauja miesto ar mikrorajono bendruomenės renginiuose.

III. SOCIALINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS, FIKSAVIMAS

6. I-II kl. mokiniai, jų mokytojai, socialinės veiklos vadovai tobulindami socialinius įgūdžius, įgyvendina Didždvario gimnazijos ugdomų savybių aprašą (priedas Nr. 1.).

7. Socialinė veikla pagrindinio ugdymo programoje yra privaloma, siejama su pilietiškumo ugdymu, mokyklos bendruomenės tradicijomis, vykdomais projektais, kultūrinėmis bei socializacijos programomis ir pan.

8. Socialinių kompetencijų ugdymo (toliau – SKU) sistemos įgyvendinimo dalyviai:

- 8.1. I-II klasių mokiniai;
- 8.2. veiklų vadovai;
- 8.3. SKU veiklos koordinatorius;
- 8.4. gimnazijos administracija;
- 8.5. socialiniai partneriai.

9. SKU veiklos koordinatorius I klasių mokinių socialinę veiklą koordinuoja per pilietiškumo pagrindų pamokas, II klasių mokinių – per ugdymo karjerai pamokas.

10. SKU veiklos koordinatorius atsakingas už:

- 10.1. bendradarbiavimą su veiklų vadovais ir socialiniais partneriais;
- 10.2. mokinių konsultavimą;
- 10.3. veiklų refleksijos organizavimą ir refleksijų vertinimą;
- 10.4. gimnazijos administracijos informavimą apie SKU eigą.

11. Veiklos vadovas atsakingas už:

11.1. mokinių pakvietimą dalyvauti organizuojamose veiklose (per pamokas ir po pamokų),;

- 11.2. informacijos skelbimą stende „SKU birža“;
- 11.3. mokinių darbo organizavimą ir koordinavimą;
- 11.4. mokinių stebėjimą, priežiūrą atliekant veiklas;
- 11.5. pagalbą mokiniui rašant refleksiją;

11.6. atliktos veiklos patvirtinimą socialinės veiklos dienoraštyje.

12. Socialinė veikla yra prasminga, kai veiklos turi šiuos komponentus:

- 12.1. įsitraukimo;
- 12.2. novatoriškumo;
- 12.3. iššūkio;
- 12.4. veda prie asmeninio tobulėjimo.

13. Socialinės veiklos kriterijai:

- 13.1. reali, prasminga su reikšmingais rezultatais;
- 13.2. kelianti iššūkį asmenybės vystymuisi;
- 13.3. reikalaujanti rimto apmąstymo;
- 13.4. daranti įtaką asmeniniam tobulėjimui.

14. Socialinės veiklos įgyvendinimo principai:

14.1. kiekvienas I klasės mokinys privalo atlikti ne mažiau kaip 15 valandų, II klasės mokinys-18 valandų trukmės socialinę veiklą, organizuojamą ugdymo proceso, skirtą kultūrinei, meninei, pažintinei, kūrybinei, sportinei, praktinei, socialinei, prevencinei, pilietinei, ekologiškai/gamtosauginei, kraštotyrinei veiklai, klasės valandėlių metu ar laisvu laiku po pamokų;

14.2. I klasių mokiniams rekomenduojama lokali veikla, t.y. socialinė veikla, kurią mokinys gali atlikti pamokoje, gimnazijoje, II klasių mokiniams – globali veikla, t.y. socialinė veikla, kurią mokinys gali atlikti už gimnazijos;

14.3. mokiniams siūlomos trys socialinės veiklos kryptys: kūrybiškumas – K, veiksmas – V, pagalba – P (KVP). Mokiniai atlieka kiekvienos krypties ne mažiau kaip po 5 val. I klasėje, ir po 6 val. II klasėje trukmės socialinę veiklą. KVP tikslas – padėti mokiniams tapti iniciatyviems, atsakingiems, rūpestingiems, užjaučiantiems ir besimokantiems visą gyvenimą.

14.3.1. Kūrybiškumas – tai sugebėjimas panaudoti asmeninę patirtį bei aplinkos (mokyklos, miesto, bendruomenės) išteklius, kurti geresnę ir supratingesnę aplinką ir taikesnį pasaulį skatinant geresnį bendruomenės bendradarbiavimą. Mokiniai gali dalyvauti šokių, teatro, muzikos, dailės veiklose. Jie dirba individualiai bei grupėse, mokosi būti naujuose vaidmenyse, geba kelti tikslus ir reflektuoti apie savo patirtį ir naujai įgytas žinias.

14.3.2. Veiksmas – tai sugebėjimas inicijuoti veiklas, kurios įtrauktų, norint pagerinti savo ir kitų fizinę sveikatą, ir teiktų naudą bendruomenei. Mokiniai dalyvauja sporto varžybose, turnyruose, akcijose, įgyvendina kūrybinius ir pagalbos projektus, dalyvauja sportuodami

komandose ar individualiai. Jie dirba grupėse ir mokosi būti naujuose vaidmenyse, geba kelti tikslus ir reflektuoti apie savo patirtį.

14.3.3. Pagalba – tai sugebėjimas aktyviai ir kūrybiškai padėti kitiems žmonėms jaustis gerai, savarankiškai pasirūpinti savimi ir aplinka. Mokiniai turi potencialą ugdyti ir formuoti pasaulio pilietį. Pagalba – tai ryšių tarp individo ar grupių kūrimas bendruomenėje ugdant atsakomybę. Mokiniai dalyvauja savanoriškose veiklose, kurios padeda aplinkiniams ir pasauliui, individualiai ar grupėje.

15. Socialinės veiklos atlikimo etapai:

15.1. planavimas – tikslų ir būdų juos pasiekti numatymas;

15.2. veikla – konkrečios veiklos, siekiant prasmingų rezultatų;

15.3. refleksija – asmeninių pasiekimų, stipriųjų ir tobulintinų aspektų nustatymas, veiksmų vertinimas.

16. Kiekvienas mokinys socialinę veiklą planuoja, vykdo ir reflektuoja pildydamas socialinės veiklos dienoraštį, renka veiklos įrodymus. (priedai Nr. 2, Nr. 3, Nr. 4).

17. Socialinės veiklos prioritetai:

17.1. I klasėje – pilietinė, karitatyvinė, ekologinė, ugdymo karjerai veikla;

17.2. II klasėje – ugdymo karjerai, ekologinė, pilietinė, karitatyvinė veikla.

IV. SOCIALINĖS VEIKLOS VERTINIMAS

18. SKU vertinimas:

18.1. neformalus vertinimas atliekamas sistemingai: po atliktos veiklos kaupiamoms valandoms pagrįsti yra rašomos refleksijos;

18.2. formalusis vertinimas:

18.2.1. I klasės mokinys I pusmečio įskaitą iš pilietiškumo pagrindų gauna įvykdęs minėtos programos reikalavimus bei sukaupęs ne mažiau kaip 7 valandas iš socialinės veiklos;

18.2.2. II pusmečio įskaitą I klasės mokinys gauna įvykdęs ne mažiau kaip 8 socialinės veiklos valandas (3 kryptys: kūrybiškumas, veiksmas, pagalba) ir užpildęs SKU dienoraštį;

18.2.3. metinis įvertinimas vedamas iš I ir II pusmečio įskaitų įvertinimų;

18.2.4. II klasės mokinys I pusmečio įskaitą iš ugdymo karjeros gauna įvykdęs minėtos programos reikalavimus bei sukaupęs ne mažiau kaip 9 valandas iš socialinės veiklos;

18.2.5. II pusmečio įskaitą II klasės mokinys gauna įvykdęs ne mažiau kaip 9 socialinės veiklos valandas (3 kryptys: kūrybiškumas, veiksmas, pagalba) ir užpildęs SKU dienoraštį;

18.2.6. metinis įvertinimas vedamas iš I ir II pusmečio įskaitų įvertinimų.

18.2.7. Mokinui, neatsiskaičiusiam už socialinę veiklą, metinis įvertinimas neįskaitomas ir jam skiriami 3 valandų socialinės veiklos papildomi vasaros darbai.

ŠIAULIŲ DIDŽDVARIO GIMNAZIJOS UGDOMŲ SAVYBIŲ APRAŠAS

Mes, TBO ir DG bendruomenės nariai, siekiame būti

SMALSŪS	Mes ugdome savo smalsumą lavindami tyrinėjimui reikalingus įgūdžius. Mes žinome, kaip mokytis savarankiškai ir drauge su kitais. Mes mokomės entuziastingai ir noriai visą gyvenimą.
VISAPUSIŠKAI IŠPRUSĘ	Mes ugdome ir taikome sąvokomis paremtą supratimą, grindžiame savo žinojimą remdamiesi įvairiomis disciplinomis. Mes įsitraukiame į veiklas ir domimės sumanymais, kurie yra svarbūs tiek vietas, tiek pasaulio kontekste.
MĄSTANTYS	Mes kritiškai ir kūrybiškai mąstome, analizuojame ir atsakingai imamės priemonių sprenddami kompleksines (sudėtines) problemas. Priimdami pagrįstus ir etiškus sprendimus, mes rodome iniciatyvą.
BENDRAUJANTYS	Mes gebame kūrybiškai bendrauti daugiau nei viena kalba ir vienu būdu. Mes efektyviai bendradarbiaujame, rūpestingai išklausome ir įsiklausome į kitų individų bei grupių požiūrius.
PRINCIPINGI	Mes laikomės moralės normų, dorai, sąžiningai ir teisingai elgiamės, gerbiame kitų žmonių orumą ir teises. Mes prisimame atsakomybę už savo veiksmus ir jų pasekmes.
ATVIRI PASAULIUI	Mes kritiškai vertiname tiek savo kultūrą bei asmenines patirtis, tiek kitų tradicijas ir vertybes. Mes neapsiribojame viena nuomone ir vienu požiūriu, remdamiesi patirtimi, esame pasirengę tobulėti.
RŪPESTINGI	Mes mokame užjausti, suprasti ir gerbti kitus. Mes jaučiame pareigą tarnauti, todėl mūsų veikla nukreipta teigiamam pokyčiui esantiems šalia ir supančiam pasauliui.

NEBIJANTYS RIZIKUOTI

Mes iš anksto ir ryžtingai apsvarstome netikėtas situacijas; siekdami ištyrinėti naujas idėjas ir novatoriškas strategijas, mes veikiame savarankiškai bei komandoje. Mes sumaniai ieškome išeičių, įveikiame iššūkius ir priimame pokyčius.

HARMONINGI

Mes suvokiame, kad savo ir aplinkinių gerovę sukursime siekdami darnos tarp skirtingų protinių, fizinių ir emocinių patirčių. Mes pripažįstame, kad priklausome vieni nuo kitų ir supančio pasaulio.

SAVIKRITIŠKI

Mes apgalvotai vertiname žmonijos ir savo supratimą bei patirtį. Mes suvokiame savo stipriąsias puses ir trūkumus tam, kad galėtume mokytis ir tobulėti.

Remdamiesi šiuo aprašu tikimės, kad galėsime prisidėti prie asmenybės ugdymo ir padėsime jai tapti vietos, šalies ir pasaulio bendruomenės nare.

Pagal TBO besimokančiojo aprašą, parengtą ir publikuotą 2013 m.

ŠIAULIŲ DIDŽDVARIO GIMNAZIJA

..... M.M.

..... KLASĖS MOKINIO (ĖS)

SOCIALINĖ VEIKLA

Kryptys	Planas	Konkreči veikla	Data, val.	Atsakingo asmens pavardė, parašas
Kūrybiškumas				
Veiksmas				
Pagalba				

SOCIALINĖS VEIKLOS ĮRODYMAI